

Rozwiązania na trudne, szczegółowe przypadki przy wydawaniu decyzji środowiskowych w praktyce. W jakich przypadkach trzeba wydać decyzję środowiskową, a kiedy wystarczy tylko opinia? Co robić w przypadku odmowy wydania decyzji? Jak przygotować i interpretować dokumentację? Jakie są zmiany w ustawach dot. decyzji środowiskowych?

Warsztaty PCC Poland skierowane jest do pracowników urzędów miast i gmin zajmujących się wydawaniem decyzji środowiskowych

Poznaj w praktyce wydawanie decyzji środowiskowych po ustawie usprawniającej

Podczas szkolenia nasz prelegent omówi na przykładach sytuacje, które sprawiały Państwu najwięcej problemów. Dowiedzą się Państwo, jak prawidłowo kwalifikować przedsięwzięcia oraz z łatwością osądzić, które są zgodne z przyjętymi definicjami. Pokażemy też, jak interpretować plan zagospodarowania przestrzennego i co robić, kiedy go nie ma. Poradzimy także, jak postępować z problematycznymi inwestorami, w sytuacjach, gdy postępowanie nie zostało zawieszono oraz kiedy decyzja nie jest wymagana. Dodatkowo każdy uczestnik otrzyma 25 gotowych wzorów pism, które będą przydatne w codziennej pracy Uwaga! Decydując się na udział w tym wideoszkoleniu otrzymują Państwo 7-dniowe darmowe konsultacje po wideoszkoleniu, podczas których jest możliwość zadawania dodatkowych pytań, otrzymania przydatnych porad, rozwiązania sytuacji problemowych z codziennej pracy oraz skorzystania z bogatej wiedzy eksperckiej.

W programie m.in.:

- Kto kwalifikuje przedsięwzięcie? Inwestor często zwraca się z zapytaniem, czy należy wystąpić o decyzję środowiskową
- Co w przypadku, gdy SKO skieruje do ponownego rozpatrzenia postępowanie o wydaniu decyzji, która była wydana na podstawie starych przepisów? Czy ponowną decyzję wydaje się również na podstawie starych przepisów?
- Czy potrzebna jest nowa decyzja w przypadku, gdy inwestor chce zamontować na całej powierzchni (1,2 ha) magazynowej panele fotowoltaiczne? Czy dla farmy fotowoltaicznej potrzebna jest nowa decyzja?
- Czy jeśli inwestycja graniczy z drugą gminą, to musimy się zwracać o opinię do wójta/burmistrza sąsiedniej gminy?
- W jaki sposób załatwiać "stare sprawy"? Co zrobić, jeśli postępowanie nie zostało zawieszono ze względu na raport, bo inwestor nie złożył go przez 3 lata?
- Kiedy trzeba wszcząć postępowanie? Jakich dat przestrzegać? Kiedy powinno się wszcząć postępowanie z urzędu, a kiedy na wniosek? Kiedy uzyskać konsultacje społeczne?
- Wnioskodawca złożył wniosek o wydanie decyzji środowiskowej wraz z raportem. Brakuje wypisu i wrysu z MPZP, a na terenie naszej gminy plan nie obowiązuje. Czy musimy wezwać wnioskodawcę do uzupełnienia wypisu i wrysu, czy przygotować go samodzielnie?

Wzory pism, jakie otrzymają uczestnicy:

- Zawiadomienie o przekazaniu wniosku według właściwości (65/1 KPA)
- Wezwanie do uzupełnienia wniosku (64/2 KPA)
- Wezwanie do wniesienia opłaty skarbowej (261/1 KPA)
- Postanowienie o zwrocie podania (261/2 KPA) Postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania (61a KPA)
- Odpowiedź na wniosek o wydanie opinii w sprawie potrzeby uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach Wykaz stron postępowania (74/3a OOŚ)
- Zawiadomienie o wszczęciu postępowania (61/4 KPA)
- Obwieszczenie zawiadamiające strony (powyżej 10) o wszczęciu postępowania (74/3 OOŚ)
- Zawiadomienie o zakończeniu postępowania wyjaśniającego - niezgodność z mpzp (10/1 KPA)
- Wezwanie do uzupełnienia (50/1 KPA)
- Postanowienie o powołaniu biegłego (75/1 KPA)
- Wypis z zapytania ofertowego Wypis z umowy o opinię biegłego Zawiadomienie o możliwości zapoznania się z opinią biegłego (10/1 KPA)
- Zawiadomienie o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania - brak uzupełnienia wniosku (64/2)
- Obwieszczenie o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny (79/1 OOŚ)
- Zawiadomienie o zakończeniu postępowania wyjaśniającego (10/1 KPA)
- Decyzja po przeprowadzeniu oceny (82 OOŚ)
- Decyzja bez przeprowadzenia oceny (84 OOŚ)
- Obwieszczenie o wydaniu decyzji (85/3 OOŚ)
- Metryczka sprawy (66a/1 KPA)
- Postanowienie o zawieszeniu postępowania na wniosek strony (86d OOŚ)
- Decyzja o zmianie decyzji (87 OOŚ)
- Decyzja o przeniesieniu decyzji (72a OOŚ)
- Postanowienie o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy określonego w przepisach szczególnych (36 KPA)
- Postanowienie o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy określonego w art. 35 KPA

Szczegółowy program szkolenia:

Omówimy zmiany w ustawie usprawniającej!

- Zasady podawania do wiadomości publicznej informacji o wydawanych decyzjach wymagających udziału społeczeństwa
- Zasady informowania stron postępowania administracyjnego o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w sytuacji, kiedy liczba stron postępowania jest większa niż 10
- Zasady sprawdzania zgodności lokalizacji planowanego przedsięwzięcia, mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w procedurze wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
- Zakres karty informacyjnej przedsięwzięcia i raportu o oddziaływaniu na środowisko
- Rozszerzenie możliwości nałożenia przez RDOŚ obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla niektórych przedsięwzięć, mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko
- Rozszerzenie katalogu inwestycji, których lokalizacja będzie dopuszczalna na obszarze parków narodowych lub rezerwatów przyrody

- Zasady postępowania w przypadku skargi do sądu na decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach
- Szczególne rozwiązania dla niektórych inwestycji strategicznych
- Zasady prowadzenia postępowania w sprawie transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko
- Zasady nakładania kar za naruszenie warunków, wymogów oraz obowiązków wynikających z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
- Zasady nakładania kar na organy gminy w przypadku niedopełnienia obowiązku informacyjnego w sprawach związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

Pytania uczestników, na które odpowiedzieliśmy podczas ostatniego szkolenia:

- Czy można odmówić zawieszenia postępowania w przypadku prowadzenia postępowania o wydanie dś?
- Jeżeli mamy dowód z indywidualnego zapytania, to czy należy dopuścić go postanowieniem, na które przysługuje zażalenie?
- Czy postanowienie ma formę zawiadomienia-obwieszczenia?
- Postępowania dot. farm fotowoltaicznych są na etapie raportu albo zawieszono postępowania. Inwestorzy dzwonią z zapytaniem czy mogą wycofać wniosek. Co w takiej sytuacji?
- Jak rozumieć zapis rozporządzenia z 13 września „powierzchni wyznaczonej po obrysie zewnętrznych skrajnych modułów paneli”?
- Co w sytuacji, gdy została wydana decyzja środowiskowa i zrealizowana, a inwestor chce dołożyć nowy dystrybutor? Czy powinna być wydana nowa decyzja?
- Czy w przypadku wygaszonego pozwolenia na budowę decyzja środowiskowa wygaszona jest automatycznie? Czy inwestor musi o to wnioskować?
- Co jeśli w trakcie postępowania i podziału działek następuje wzrost ilości stron do powyżej 10?

Decyzje środowiskowe w praktyce

- Sanepid i Wody Polskie pozytywnie opiniują decyzję bez konieczności przeprowadzania raportu. Natomiast RDOŚ wyraża opinię o przeprowadzeniu raportu. Czy raport należy wysłać również do Wód Polskich i Sanepidu czy tylko do RDOŚ?
- Kto występuje z wnioskiem o przeniesienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach? Podmiot, który chce przenieść decyzję czy podmiot, który przyjmuje decyzję?
- Kto jest stroną w przypadku decyzji przenoszącej? Czy umieszcza się ją na BIP-ie?
- Co w przypadku, gdy SKO skieruje do ponownego rozpatrzenia postępowanie o wydaniu decyzji, która była wydana na podstawie starych przepisów? Czy ponowną decyzję wydaje się również na podstawie starych przepisów?
- Co, jeśli inwestor dołączył mapę ewidencyjną, a w trakcie postępowania dokonano podziału działek? Czy wzywamy o przedłożenie nowej, zaktualizowanej mapy?
- Jeżeli w trakcie prowadzenia postępowania zmieni się numer działki, to czy inwestor musi zmieniać KIP? W jakiej formie ma wyjaśnić, co przedłożyć i czy zrobić wzmiankę o tym w decyzji?
- W jaki sposób działa rygor natychmiastowej wykonalności decyzji? Czy można zastosować go w przypadku, gdy inwestorowi się spieszy?
- Czy można zawiesić postępowanie OOS, jeśli przystąpiono do opracowywania MPZP? Jaka jest podstawa prawna?
- W momencie złożenia wniosku została podjęta uchwała o rozpoczęciu prac nad MPZP, wyklucza ona farmę fotowoltaiczną. Czy w takim przypadku inwestor nadal może wnioskować o wydanie decyzji?
- Czy można odmówić zawieszenia postępowania w przypadku prowadzenia postępowania o wydanie dś?

- Co zrobić, jeśli po wystąpieniu KIP do Wód Polskich, sanepidu i RDOŚ-u przyszła opinia o tym, że nie trzeba robić oceny oddziaływania, ale inwestor mówi, że jednak zmienia sposób dostarczania wody i odprowadzania ścieków, że nie będzie tego robić z wodociągów, tylko zrobi studnię głębinową i zbiornik bezodpływowy? Czy w takiej sytuacji ponownie trzeba wysłać informacje do Wód Polskich, sanepidu i RDOŚ-u? Czy taka decyzja ma być ponownie rozpatrywana od nowa? Czy będzie wydana kolejna opinia, postanowienie?
- Czy można przed wydaniem decyzji uwzględnić wniosek inwestora o rozszerzenie zakresu wniosku?
- Jeśli RDOŚ wezwał inwestora do uzupełnienia karty inwestycyjnej przedsięwzięcia zadając kilka pytań o szczegóły planowanej inwestycji, a tymczasem sanepid i Wody Polskie wysłały opinię o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania, to czy trzeba odpowiedź inwestora na pytania RDOŚ jeszcze raz przesłać do ponownego opiniowania do pozostałych organów?
- Klient od 10 lat ma stację demontażu pojazdów i chce ją rozbudować. Plan zagospodarowania był w porządku. Klient napisał raport, ale RDOŚ uznał, że jest on niepotrzebny. Sprawa została umorzona, a potem znów wszczęta, bo Wody Polskie i sanepid stwierdziły, że nie trzeba raportu, a RDOŚ, że jednak trzeba. Sprawa ciągnie się od roku. Jak ją zakończyć?
- Co zrobić, jeśli ktoś składa wniosek pro forma, żeby dostać pismo o odmowie wszczęcia postępowania, ale taki wniosek pro forma nie może być traktowany, bo żeby wszcząć postępowanie musi być złożony pełen wniosek z załącznikami
- Jeśli teren w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego rozbudowywanej drogi jest przeznaczony do celów produkcji rolnej, a nie pod drogę lub działkę, ale planowane jest rozszerzenie na cele produkcji rolnej, to czy nie ma tu kolizji i można wydać decyzję?
- Czy analizować wnioski pod kątem planów miejscowych przy niezgodności planów?
- Jeśli jest już zainwestowany teren pod działalność przemysłową, ale z możliwością zamieszkania, a chce się zrobić betoniarnię - jak to się ma do zapylenia, do wielkości działki? Co w takiej sytuacji zrobiłby sanepid - czy jeśli byłby teren pod decyzję o warunkach zabudowy, to decyzja byłaby inna? Czy, jeśli byłby plan, potrzebny byłby pełny raport dla obszaru, gdzie była decyzja środowiskowa na przeznaczenie terenu pod tereny przemysłowo-usługowe?
- Jak może się mieć budowa betoniarni (związana z składowaniem cementu, mieszaniem, hałasem) do sąsiedniej działki, gdzie ktoś ma np. krawiectwo albo fryzjerstwo lub inne usługi bytowe? Jak to się ma z przemysłowymi?
- Jeśli po wydaniu decyzji okazało się, że jest ona niezgodna z MPZP, bo w decyzji jest zapis że należy zastosować pełne ogrodzenie 2 m, natomiast w MPZP jest zapis że nie można stosować pełnego ogrodzenia - tylko siatkę albo żywopłot. RDOŚ chce, aby zacząć postępowanie od nowa, ale czy jest to konieczne? Można zrobić zmianę decyzji na wniosek inwestora, czy trzeba wystąpić do organów opiniujących?
- Jakie są progi rozbudowy - do 1 ha, do 0,5 ha? Co zrobić, jeśli zakłady próbują obejść progi, broniąc się powierzchnią zabudowy, niezabudowy, powierzchnią utwardzonego lub nieutwardzonego terenu? Jak w takich przypadkach interpretować KIP?
- Czy w przypadku podziału nieruchomości z przeznaczeniem pod zabudowę jednorodzinną, której powierzchnia przekracza 0,5 ha konieczne jest przeprowadzenie postępowania OOS?
- Pierwotna decyzja była wydana 12 lat temu, 5 lat temu inwestor ją zmienił, a teraz chce ponownie ją zmienić. Czy tak można zrobić?
- Jeżeli decyzja została wydana w roku 2012, a teraz pan chce zmienić z 1MW na 1,6MW i panele z 250W na 500W, to w jaki sposób należy dokonać zmiany?
- Co zrobić, jeśli wydziały budownictwa w starostwie powiatowym, kiedy przychodzi do etapu wydania pozwolenia na budowę dla inwestycji, wymagają potwierdzenia, że dana inwestycja nie wymaga

uzyskania decyzji środowiskowej? Wtedy często inwestor, pomimo tego, że wie, że nie potrzebuje decyzji środowiskowej, musi złożyć oficjalny wniosek wraz z KIP, żeby taki wniosek został odrzucony i została odmowa wszczęcia postępowania, bo zgodnie z rozporządzeniem się "nie łapie"

- Na podstawie którego przepisu prawnego można wydać opinię o tym, że decyzja nie jest wymagana?
- Jeśli mamy już inwestycje, na które narzucamy obowiązek sporządzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu, czy osoba wydająca taką decyzję powinna skupić się na zakresie tego raportu? Zazwyczaj podaje się jedynie przypis do artykułu, czy dobrze jest go rozwinąć, bardziej doprecyzować? Cytować punkty, do których chcemy się odnieść, a nie tylko pisać, że raport powinien zawierać przykładowo ocenę oddziaływania, skutki zapobiegawcze, monitoring inwestycji, itp.? Czy dobrze by było dodać coś więcej, żeby dla inwestora i firmy, która wykonuje tę dokumentację, było to bardziej czytelne?
- Czy wydając decyzję, zmieniając poprzednią decyzję (na wniosek inwestora), piszemy tylko o zmianach? Czy powielamy decyzję wprowadzając zmiany?
- Obszary działalności przedsiębiorstw, które nie są objęte żadnymi ustawami, bo są niszowe - zanieczyszczenie światłem, zanieczyszczenie hałasem dział przeciwgradowych - których nie można odnieść do niczego, bo nie ma żadnych wytycznych i rozporządzeń. Jak decyzje oddziaływania na środowisko mają to uwzględnić, opisywać i co w takich przypadkach robić?
- Rolnik ma lichej grunt i chce założyć działalność gospodarczą w zakresie odzysku i przekazania do dalszego wykorzystania np. betonu, asfalt. Jakie w tym przypadku warunki powinny być spełnione?
- Co zrobić w sytuacji, kiedy firma planuje budowę hali magazynowej i płyty na odcieki, i przechowywanie nawozów, ale mieszkańcy nie chcą się zgodzić. Sanepid wydał opinię o obowiązku wydania raportu, pismem Wód Polskich oni odstąpili, RDOŚ dwa razy wzywał wnioskodawcę do uzupełnienia KIP. Wnioskodawca zmodyfikował wniosek, że płyta będzie znajdować się w hali magazynowej, ale mieszkańcy nie chcą też takiej opcji
- Co w przypadku, gdy po obwieszczeniu o zgromadzeniu materiałów i dowodów, przed wydaniem decyzji do organu wpłynęły protesty mieszkańców? Przedsięwzięcie bez raportu. Mieszkańcy oczekują oddalenia inwestycji od ich posesji o 100 m. Protest wysłano do inwestora, aby się do niego odniósł. Czy można wpisać taki warunek w decyzji, że inwestycja ma się przesunąć o 100 m?
- Jeżeli strony wystąpiły z uwagami i wnioskami zgodnie z przepisem art. 10 k.p.a., to po ustosunkowaniu się inwestora do tych uwag powinno się po raz kolejny zawiadomić strony o możliwości wypowiedzenia się?
- Jeżeli mamy dowód z indywidualnego zapytania, to czy należy dopuścić go postanowieniem, na które przysługuje zażalenie?
- Czy postanowienie ma formę zawiadomienia-obwieszczenia?
- Postępowania związane z rozbiórką eksploatowanych składowisk odpadów. Co zrobić w przypadku, gdy ktoś nagle postanowi rozebrać składowisko odpadów? Jakie powinny być procedury?
- Inwestycje polegające na przeróbce odpadów. Są strefy działalności przemysłowej, które w sposób ogólny mają opisany zakres możliwych działalności. Co zrobić, jeśli ktoś postanowi wybudować przetwórnictwo odpadów niechcianą w środowisku? W jaki sposób postępować? W jaki sposób zaangażować społeczeństwo i uwzględniać w trudnych, niechcianych inwestycjach?
- Co zrobić w przypadku inwestycji na pograniczu gmin - gdy obszar inwestycji wchodzi na teren innej gminy, ale sama inwestycja dotyczy jednej gminy?
- W którym momencie postępowania występujemy o opinię organu gminy sąsiedniej?
- W jaki sposób wydawać decyzje środowiskowe dotyczące odbudowy sieci kanalizacyjnej, znajdującej się na terenie wielu gmin?
- Jeśli procedujemy postępowanie, w którym mniejsza część inwestycji znajduje się na terenie

- sąsiedniej gminy, to czy wszystkie informacje powinny również być umieszczane na BIP i tablicy ogłoszeń tamtego urzędu?
- Czy jeśli inwestycja graniczy z drugą gminą, to musimy się zwracać o opinię do wójta/burmistrza sąsiedniej gminy?
  - Jeśli sama inwestycja jest przy granicy gminy, a obszar jej oddziaływania obejmuje sąsiednią gminę, oddalaną o 100 m, to zwracamy się o uzgodnienia?
  - Czy można potraktować jako jedno przedsięwzięcie, przedsięwzięcia znajdujące się obok siebie, ale nie powiązane ze sobą?
  - Czy w przypadku przedsięwzięć kilku niespokrewnionych inwestorów jest kumulacja?
  - Co zrobić w sytuacji, gdyby RDOŚ wskazał inną klasyfikację przedsięwzięcia - czy organ powinien się do tego zastosować, czy może podać swoją?
  - Co, jeżeli we wniosku inwestor podał kwalifikację, a organ zakwalifikował do innego paragrafu?
  - Jeżeli zostanie zmieniona kwalifikacja, to należy złożyć nowy wniosek i rozpocząć procedurę od nowa i prosić ponownie o opinię organy opiniujące? Czy wystarczy złożyć korektę wniosku? Czy wtedy należy wydać obwieszczenie czy postanowienie o zmianie kwalifikacji?
  - Czy informujemy strony o zmianie kwalifikacji? Jeśli tak, to w jakiej formie?
  - Od którego miejsca kwalifikować wodociągi i kanalizację jako magistralę? Od kiedy kwalifikować tę inwestycję jako magistralę - kiedy już się przyłącza czy rozprowadza? Gdzie szukać o tym informacji?
  - Czy jest podstawa prawna, żeby to inwestor kwalifikował przedsięwzięcie?
  - Co w sytuacji, kiedy decyzja na rozbudowę drogi była wydana na gminę, ale starostwo stwierdziło, że nie może wydać decyzji na gminę, że trzeba przenieść decyzję na burmistrza miasta i gminy. Czy można przenieść decyzję np. z burmistrza na gminę lub odwrotnie? Jeśli tak, to na jakiej podstawie i co należy dołączyć do wniosku?
  - Czy w sytuacji, w której decyzja środowiskowa była wydana na działkę, która została poddana podziałowi, trzeba zmienić decyzję środowiskową tak, by zawierała nowe numery działek?
  - Czy prowadzenie działalności, np. wybudowanie tartaku, powinna znajdować się na powierzchni mieszkaniowej, czy przeznaczonej pod usługi?
  - Odbywa się przebudowa placu składowego na złom, ale powoduje to dużo hałasu, co nie podoba się mieszkańcom. Co robić w przypadku napłynięcia skarg?
  - Czy organ wydający decyzję OOS musi przeprowadzić kontrolę spełnienia wymagań nałożonych decyzją, przez inwestora? Czy obowiązki te spoczywają na WIOŚ?
  - Co zrobić w przypadku, kiedy społeczność nie zgadza się na budowę telefonii komórkowej i odbywają się przez to protesty?
  - Czy dojazd do terenu inwestycji np. farmy fotowoltaicznej traktujemy również jako teren inwestycji?
  - Postępowania dot. farm fotowoltaicznych są na etapie raportu albo zawieszono postępowania. Inwestorzy dzwonią z zapytaniem czy mogą wycofać wniosek. Co w takiej sytuacji?
  - Czy w budowę hali żeglarskiej wpisują się statki?
  - Jakie są standardy dla huty?
  - Jak postępować w przypadku tworzenia składowisk odpadów niebezpiecznych?
  - Czy dla przedsięwzięcia - cmentarz dla zwierząt - jest potrzebna decyzja środowiskowa?
  - Jak prowadzić inwestycje na terenach górniczych?
  - Do jakich organów opiniujących występujemy, jeśli chodzi o przedsięwzięcie polegające na wydobywaniu kopalin ze złoża metodą odkrywkową?
  - Czy możemy prosić o opinię o ustaleniu zakresu raportu inny organ niż wskazany w przepisie art. 70, np. urząd górniczy, w przypadku przedsięwzięcia dotyczącego wydobywania kopalin?
  - Jak postępować w przypadku przedsięwzięć oddziałujących na formę krajobrazową?

- Czy z decyzji środowiskowych wyłączony jest PSZOK? Niektóre ustawy mówią, że nie, ale inne, że tak.
- Jeśli wnioskodawcą jest osobą fizyczną i jest konieczność obwieszczenia działania, to czy można udostępnić jego dane i jeśli tak, to jakie? Jak stosować się do RODO w decyzjach środowiskowych?
- Inwestorem jest osoba fizyczna - czy zanonimizować jej dane w korespondencji, obwieszczeniach, udostępnianiu KIP i wniosku?
- Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego w przypadku farmy fotowoltaicznej. Co zrobić, kiedy jest plan i kiedy nie ma tego planu?
- Czy na terenach o przeznaczeniu w MPZP - R -rola i ZL - tereny lasów można posadzić ogniwa fotowoltaiczne?
- Budowa instalacji zbiornikowej gazu płynnego dla zasilania instalacji technologicznej zakładu produkcyjnego. Wnioskodawca podał we wniosku kwalifikację §3 ust. 1 pkt 37 wg rozporządzenia. RDOŚ wezwał organ prowadzący do weryfikacji kwalifikacji jako rozbudowa zakładu. Wg wnioskodawcy instalacja nie wpłynie na zwiększenie produkcji, a jedynie ma pełnić funkcję alternatywnego/wspomagającego zasilania linii produkcyjnej. Co powinien zrobić organ prowadzący?
- Czy dla magazynów energii wymagana jest analiza kosztów i korzyści?
- Czy magazyny energii kwalifikują się do zabudowy magazynowej z uwagi na to, że magazynują energię, a nie produkty?
- Inwestor chce, aby do decyzji środowiskowej był załącznik graficzny. W tym przypadku jest to inwestycja drogowa. Jak ma się zachować organ?
- Czy charakterystyka przedsięwzięcia powinna zawierać mapę z lokalizacją i planem zagospodarowania?
- Co zrobić w sytuacji, kiedy plan dopuszcza do realizacji jakieś przedsięwzięcie, ale urząd ma co do niego obiekcje? Jak do tego podejść? Co zawrzeć w decyzji, aby była ona niepodważalna? Jak odwołać się do SKO?
- Jeśli droga rozdziela dwie zabudowy mieszkaniowe wielorodzinne, to czy trzeba połączyć je w jedno przedsięwzięcie?
- Co robić w przypadku, kiedy dana firma jest "szemrana"? Inwestor nie dotrzymuje warunków, ale nie przyjmuje odmowy?
- Czy sprzeciw społeczeństwa może uzasadniać odmowę wydania decyzji? Przedsięwzięcie to chlewnia oddalona 30 m od zabudowań
- Co zrobić w przypadku, gdy inwestorzy nie chcą decyzji środowiskowych?
- Jak poruszać się na stronie ekoportal i jak udostępniać tam decyzje środowiskowe?
- Jak przekonać społeczeństwo do przedsięwzięcia?

Kiedy wydawanie decyzji środowiskowej jest konieczne? Konkretnie przypadki

- Rozbudowa zakładu przemysłowego kwalifikuje się do 2 grupy. Czy błędem jest, że w decyzji zaklasyfikowaliśmy tę inwestycję wyłącznie z uwagi na rozbudowę, a nie wspomnieliśmy o klasyfikacji procesów technologicznych? Projektant zaklasyfikował wyłącznie z uwagi na zabudowę przemysłową
- Czy tytuł przedsięwzięcia wskazany we wniosku musi zawierać wszystkie kwalifikacje przedsięwzięcia? Czy tytuł powinien być taki sam na wniosku, jak i w KIP?
- W odstępie miesiąca do organu trafiły dwa wnioski o decyzję OOS, oba różnią się tylko jedną działką. Przedsięwzięcie jest to samo i inwestor też ten sam. Jak ma zachować się organ?
- Czy potrzebna jest nowa decyzja w przypadku, gdy inwestor chce zamontować na całej powierzchni

(1,2 ha) magazynowej panele fotowoltaiczne? Czy dla farmy fotowoltaicznej potrzebna jest nowa decyzja?

- Co z farmami fotowoltaicznymi do 0,5 ha, powstającymi obok siebie, na terenach bez MPZP, w odległościach powyżej 100?
- Jak rozumieć zapis rozporządzenia z 13 września „powierzchni wyznaczonej po obrysie zewnętrznych skrajnych modułów paneli”?
- Czy w przypadku dobudowy na osiedlu nowych budynków mieszkalnych potrzeba wydania decyzji środowiskowych?
- Czy przedsięwzięcie pod nazwą „Zmiana granic eksploatacji złoża kruszywa naturalnego” wymaga wydania decyzji środowiskowej?
- Czy tworzenie składowisk odpadów wymaga decyzji środowiskowych?
- Czy instalacje do przetwarzania odpadów wymagają wystawienia decyzji środowiskowych?
- Czy zbieranie odpadów w związku z prowadzeniem stacji demontażu samochodów a mającym związek z wejściem nowelizacji ustawy o odpadach wymaga wystawienia decyzji środowiskowej?
- Czy budowa stacji benzynowej wymaga wystawienia decyzji środowiskowej? Jak do tego podejść?
- Co w sytuacji, gdy została wydana decyzja środowiskowa i zrealizowana, a inwestor chce dołożyć nowy dystrybutor? Czy powinna być wydana nowa decyzja?
- Jakie inwestycje drogowe wymagają uzyskania decyzji środowiskowej?
- Czy budowa drogi wymaga wystawienia decyzji środowiskowej?
- Czy rozbudowa dróg wymaga wystawienia decyzji środowiskowej?
- Czy przebudowa drogi gminnej wymaga wystawienia decyzji środowiskowej?
- Czy remonty dróg wymagają wydania decyzji środowiskowej?
- Czy zmiana nawierzchni drogi gminnej ze żwirowej na masę bitumiczną jest remontem czy przebudową?
- Czy, jeśli droga jest w kawałkach, to jest ona zgodna z rozporządzeniem? Czy wymaga decyzji środowiskowej?
- Jak postępować w przypadku naprawy drogi przy osuwiskach? Czy usuwanie osuwiska i naprawa drogi powyżej 1 km wymaga wydania decyzji środowiskowej?
- Czy pobieranie żwiru z wykopaliisk wymaga wystawienia decyzji środowiskowej?
- Czy brud w lesie wymaga wydania decyzji środowiskowej?
- Czy wylesienie/zalesienie wymaga wystawienia decyzji środowiskowej?
- Czy wycinka drzew na terenie o powyżej 2-3 ha wymaga uzyskania decyzji środowiskowej?
- Czy jeśli rolnik chce wybudować oborę, zwiększyć liczbę hodowanych zwierząt, potrzebna jest decyzja środowiskowa? Czy może wystarczy tylko opinia?
- Czy przygotowanie do dalszego wykorzystania odpadów budowlanych na gruncie rolnym wymaga wystawienia decyzji środowiskowej? Jaka kolejność działań powinna być?
- Czy przy zakupie maszyn jest potrzebna decyzji środowiskowa?
- Czy budowa hali magazynowej wymaga wystawienia decyzji środowiskowej? Jak do tego podejść?
- Czy przebudowa trybun na boisko piłkarskie wymaga wystawienia decyzji środowiskowej? W większości ustaw mowa o stadionie a nie boisku.
- Czy rozbudowa telefonii komórkowej wymaga wystawienia decyzji środowiskowej?
- Czy budowa przystani wymaga decyzji środowiskowej?
- Czy wybudowanie uzdrowiska wymaga decyzji środowiskowej, czy opiera się tylko o ustawę środowiskową?
- Czy zbiorniki na ciekły azot wymagają wydania decyzji środowiskowej? Jak ją interpretować?
- Czy budowa wyciągów i tras narciarskich wymaga uzyskania decyzji środowiskowej?

- Czy budowa krótkich wyciągów, taśm dla dzieci wymaga uzyskania decyzji środowiskowej?

Co zrobić, kiedy decyzja nie może być rozpatrzona pozytywnie? Czy można cofnąć wydanie decyzji?

- Jak sobie radzić, kiedy organy opiniodawcze (Wody Polskie, RDOŚ) nie wydają opinii w terminie? Co jeśli opinia nie jest wydana w przeciągu 2 tyg., miesiąca? Czy informować strony? Czy stosować obwieszczenia na BIP?
- Inwestor złożył wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Po sprawdzeniu wszystkiego wysłaliśmy dokumenty do RDOŚ, Wód Polskich oraz sanepidu. RDOŚ wezwał nas do uzupełnienia braków, ponieważ niektóre przekroje w KIP były nieczytelne. Wystosowaliśmy do inwestora pismo o uzupełnienie braków z terminem 14 dni od doręczenia pisma. Minęło 14 dni i jeszcze nie złożyli wyjaśnień. Co zrobić w takiej sytuacji?
- Co zrobić po odwołaniu SKO? Inwestor miał uzupełnić braki we wniosku, ale nie zrobił tego w terminie? Co zrobić w takiej sytuacji?
- Jeżeli wniosek zaczął się od KIP, to czy wydajemy nowe postanowienie i wymagamy raportu w liczbie egzemplarzy określonej w ustawie?
- W jaki sposób załatwiać "stare sprawy"? Co zrobić, jeśli postępowanie nie zostało zawieszona ze względu na raport, bo inwestor nie złożył go przez 3 lata?
- Jak i kiedy składać zawiadomienie o przedłużeniu terminu?
- Czy można cofnąć wydanie decyzji?
- Czy można zmienić decyzję? Co robić po zmianie decyzji?
- Czy inwestor może wnioskować o zmianę decyzji, mając już pozwolenie na budowę?
- Czy zmiana jednego warunku decyzji, która jest już ostateczna wymaga wystąpienia inwestora o zmianę decyzji?
- Czy w przypadku wygaszonego pozwolenia na budowę decyzja środowiskowa wygaszona jest automatycznie? Czy inwestor musi o to zawnieioskować?
- Jak postępować w przypadku zmiany decyzji?
- Co robić, kiedy decyzja zostanie odwołana?
- SKO wydało decyzję o stwierdzeniu nieważności decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (sprawa dotyczyła budowy obory w systemie bezściełowym wraz z infrastrukturą towarzyszącą - inwestor przedłożył raport). Jak powinna wyglądać procedura? Czy powinniśmy występować na nowo do organów o uzyskanie opinii? Czy inwestor powinien jeszcze raz uiścić opłatę skarbową? Czy nie będzie zmiany zakresu inwestycji?
- Jakie są konsekwencje niewydania decyzji?
- Jak sprostowywać pomysły? Czy potrzeba do tego obwieszczenia?
- Co, jeżeli we wniosku o decyzję środowiskową inwestor zrobił literówkę, tj. w nazwie swojego przedsięwzięcia błędnie nazwał złożę, z którego będzie wydobywał kruszywo wpisując „VII” zamiast „VIII” i decyzja środowiskowa została wydana na złożę „VII”, a nie „VIII”? Czy można to potraktować jako pomyłkę pisarską i skorygować postanowieniem?
- Jeżeli zmieniamy decyzję deklaratoryjnie, np. błędne oznaczenie działki, to czy musimy zmienić charakterystykę przedsięwzięcia?
- Czy decyzję deklaratoryjną również trzeba wydać obwieszczeniem?
- Kiedy nie wydawać decyzji środowiskowej? Kiedy odmówić wydania decyzji?
- Jak potraktować odmowę wydania opinii o warunkach realizacji przedsięwzięcia przez jeden z organów opiniujących?

- Wariant alternatywny. Czy wydajemy postanowienie o nałożeniu raportu z tym wariantem? Czy inwestor powinien go opracować i na nowo opracowujemy wniosek od początku?
- Które przedsięwzięcia mogą być problematyczne dla wystawiania decyzji środowiskowych?

Jak powinien wyglądać proces wydawania decyzji środowiskowej? Na co warto zwrócić szczególną uwagę?

- Jak przygotować się do wydawania decyzji środowiskowych? Jakie są procedury wydawania decyzji środowiskowych? Na co warto zwrócić szczególną uwagę? Od czego warto zacząć?
- Czy możemy wzywać dwa razy do uzupełnienia wniosku?
- Jak wydawać decyzje środowiskowe w urzędach gmin i miast?
- Jak się prowadzi rozprawy administracyjne w trakcie decyzji środowiskowych?
- Jak kwalifikować inwestycje do oceny i kto jest za to odpowiedzialny - urząd czy inwestor?
- Kto kwalifikuje przedsięwzięcie? Inwestor często zwraca się z zapytaniem, czy należy wystąpić o decyzję środowiskową.
- Do jakich artykułów się odwoływać przy kwalifikacjach inwestycji?
- Do kogo się zwrócić, aby dowiedzieć się, czy przedsięwzięcie oddziałuje na środowisko?
- W jaki sposób i na jakich etapach jednostki samorządu terytorialnego mają prawo i mogą się włączać? Jaka jest ich rola i możliwości działania?
- Kiedy trzeba wszcząć postępowanie? Jakich dat przestrzegać? Kiedy powinno się wszcząć postępowanie z urzędu, a kiedy na wniosek? Kiedy uzyskać konsultacje społeczne?
- Kiedy powinno się wydać wniosek na żądanie strony? Jakich dat/terminów trzeba przestrzegać?
- Kiedy i jak udostępnić informację o decyzji dla społeczeństwa? Jak poinformować strony o postępowaniu? Jakie są procedury powiadomienia stron?
- Jakie dokumenty z procedury udostępniamy na BIP-ie?
- Co jeśli w trakcie postępowania i podziału działek następuje wzrost ilości stron do powyżej 10?
- Jeśli jest postępowanie z udziałem społeczeństwa, to czy należy wydać obwieszczenie, że zostało wszczęte postępowanie oraz że skierowano sprawę do organów, celem uzyskania opinii? Na jaki okres jest obwieszczenie?
- Czy każdą wydaną decyzję zamieszczać na stronie BIP-u, a informację o niej w wykazie oraz w bazie, czy tylko te po raporcie? Czy zamieszczać na tablicy ogłoszeń danego sołectwa informację, że decyzja została wydana i jest do wglądu w urzędzie?
- Czy prawidłowe jest liczenie terminu wywieszenia obwieszczenia w miejscu inwestycji od dnia odebrania, tj. od daty na „zwrotce”?
- Jak ustalać strony postępowania? Jak ustalić liczbę stron postępowania?
- Czy możemy wzywać inwestora do określenia liczby stron postępowania?
- Oświadczenie wpisujemy na wniosku czy osobne oświadczenie o liczbie stron?
- Kiedy stowarzyszenia, które chcą być stronami postępowania mogą nimi być?
- Jak ustalać strony postępowania w przypadku działki 100m?
- Kto jest stroną postępowania, kiedy dopuszcza się nowe decyzje?
- Czy w przypadku, gdy jedna z ośmiu stron postępowania umrze w trakcie postępowania, trzeba wysłać decyzję pomimo to, czy pomijać taką osobę?
- Kiedy należy wszcząć postępowanie, jeżeli wniosek wpłynął formą elektroniczną?
- Jak obliczać terminy? Od kiedy je liczyć? Czy ustawa może być prawomocna od weekendu?
- Kiedy decyzja staje się ostateczna, jeśli wypada w piątek w Święto Trzech Króli. Podajemy datę poniedziałkową czy piątkową?
- Jakie są ważne terminy, których trzeba pilnować? Co? Na kiedy? Ile czasu powinno się na to

przeznaczyć?

- Ile czasu ma być zamieszczona decyzja?
- Czy wójt ma obowiązek przesyłać wydaną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach również do starostwa powiatowego? Czy przesyłamy decyzję dopiero, gdy stanie się ostateczna?
- Kiedy powinien być uwzględniony udział społeczeństwa? Ile razy?
- Ile razy i kiedy należy podać do publicznej wiadomości informacje o postępowaniu z udziałem społeczeństwa? Jakie zastosowanie ma tu art. 33 ust. 2 pkt 2b Ustawy o ochronie środowiska?
- Jak określać zasięg oddziaływania danej inwestycji?
- Jaki jest schemat postępowania w przypadku decyzji środowiskowych?
- Jak przebiega proces wydawania decyzji z raportem?
- Jak przebiega proces wydawania decyzji środowiskowych krok po kroku?

Jak interpretować dokumentację? Jaka dokumentacja jest potrzebna do wydania decyzji środowiskowych?

- Wnioskodawca złożył wniosek o wydanie decyzji środowiskowej wraz z raportem. Brakuje wypisu i wrysu z MPZP, a na terenie naszej gminy plan nie obowiązuje. Czy musimy wezwać wnioskodawcę do uzupełnienia wypisu i wrysu, czy przygotować go samodzielnie?
- W jaki sposób uzyskać wypis i wrys z MPZP dla inwestycji liniowej?
- Jeśli w trakcie prowadzenia postępowania zmieni się MPZP i przeznaczenie terenu dla przedsięwzięcia, to czy można wydać decyzję odmowną wydania decyzji środowiskowej, z uwagi na niezgodność z planem?
- Co, jeśli projektant określi obszar oddziaływania niedokładnie? Przyjmie odległość 10m powyżej 100m? Czy możemy zwrócić się o dokładne wyznaczenie tego obszaru? Czy bierzemy te strony, które ustalił projektant i dla których złożono wypisy z rejestru gruntów?
- Jeśli przedsięwzięcie składa się z kilku przedsięwzięć kwalifikowanych, a projektant zakwalifikował tylko do jednego, to czy możemy wzywać do uzupełnienia? Jeśli tak, to jaka jest podstawa prawna?
- Czy uzupełnienie KIP w formie aneksu podpisuje projektant sporządzający KIP, czy może to zrobić inwestor? Uzupełnienie dotyczy kwestii znanych inwestorowi
- Czy każde uzupełnienie KIP musi być w formie elektronicznej i pisemnej?
- Jak poprawnie zinterpretować plan zagospodarowania przestrzennego? Kiedy decyzja powinna być wydana, a kiedy odrzucona?
- Czyją opinią możemy posiłkować się w przypadku analizowania zgodności przedsięwzięcia z MPZP?
- Jak zinterpretować plan zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań w przypadku farmy fotowoltaicznej?
- W studium został wyznaczony znaczny obszar dopuszczenia zabudowy pod farmy fotowoltaiczne. Czy jeśli kilku wnioskodawców będzie chciało przeznaczyć ten teren pod budowę takiej farmy, a informacyjnie jest taka możliwość, bo studium uwzględnia ten teren, to co z kwestią kumulacji? Czy potencjalnie cały obszar może być zagospodarowany farmą fotowoltaiczną?
- Jak napisać odmowę zmiany planu zagospodarowania przestrzennego?
- Co zrobić, gdy nie ma planu miejscowego, tylko studium? Nie ma warunków zabudowy?
- Jak skonfrontować prawidłowość inwestycji pod kątem dokumentów planistycznych, np. w przypadku braku planu miejscowego?
- Inwestycje, które opierają się na specustawach - specustawa dotycząca centralnego portu komunikacyjnego i budowy linii dużych prędkości przez gminy, które w sposób ustawowy wyłączają z gminy z pewnych postępowań. Co zrobić z inwestycjami, które dotyczą gmin i samorządu terytorialnego, jednakże na mocy specustaw omijają gminy, które chciałyby mieć swój udział w tym

przedsięwzięciu?

- Jak postępować z bardzo szczegółowymi wnioskami, jak je interpretować? Budowa masztów telekomunikacyjnych - we wniosku były zaznaczone stopnie nachylenia masztu
- Jak przeprowadzić transgraniczną ocenę oddziaływania na środowisko?
- Jak interpretować rozporządzenia kwalifikacji przedsięwzięcia?
- Kiedy kwalifikować inwestycje przy remontach dróg?
- Jak przeprowadzić badanie stron postępowania - czy jest faktycznie powyżej 10 stron i wystarczy ogłoszenie na BIP, czy jest poniżej 10 i musimy każdego indywidualnie informować o etapach?
- Kiedy udostępniać dokumenty do opinii publicznej? Czy zamieszczać je tylko na BIP?
- Co robić w przypadku, kiedy mamy trzy sprzeczne ze sobą opinie od organów wydających?
- Co zrobić, kiedy inwestor nie akceptuje braku pozwolenia?
- Jak sporządzać pisma opisujące organy?
- Jakie dokumenty należy załączyć do wniosku?
- Czy po wydaniu postanowienia RDOŚ może poprosić o wykaz stron postępowania?
- Czy w przypadku budowy farmy fotowoltaicznej występujemy poza PPIS również do PWIS o opinię w zakresie radiacji?
- Wody Polskie złożyły wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Kto go opiniuje?
- Jaka dokumentacja jest potrzebna do wydania decyzji środowiskowych?
- Jakie są wzory nowych dokumentów?
- Co powinien zawierać wniosek i jakie załączniki do niego dołączyć?
- W jakich przypadkach można składać wniosek bez załączania całości dokumentów?
- Jak pisać rozpoznania?
- Jak pisać uzasadnienia odwołań?
- Jak wykonać analizę porealizacyjną? Kto ma ją wykonać?
- Czy w przypadku raportu analiza porealizacyjna jest obowiązkowa?
- Czy analiza porealizacyjna może być wymagana również w przypadku postępowań bez przeprowadzania oceny?
- Jak wytłumaczyć wydziałom budownictwa, jak właściwie interpretować decyzje, aby nie musieli pisać do urzędów z pytaniami?
- Jak wytłumaczyć inwestorom, jak dobrze napisać wniosek o wydanie decyzji środowiskowych? Jak ograniczyć braki formalne?

Raport i KIP: Jak sporządzić? Kiedy należy złożyć? Co powinien zawierać?

- W jaki sposób sporządzić raport (i kiedy jest on potrzebny) przy budowie farmy fotowoltaicznej, znajdującej się na i poza obszarem Natura 2000?
- Czy w przypadku wytwórni parkietu Sanepid może postawić warunek przygotowania pełnego raportu?
- W jaki sposób należy zawiesić postępowanie, gdy wydajemy postanowienie o określeniu zakresu raportu? Czy załączamy taką informację w postanowieniu ustalającym zakres raportu? Czy wydajemy odrębne postanowienie? Czy wydajemy je w tym samym dniu, co postanowienie o ustaleniu zakresu raportu? Czy musimy odczekać na upływanie terminu na wniesienie zażalenia?
- Czy opinie organów opiniujących powinny stanowić załącznik do postanowienia o nałożeniu raportu?
- Czy na etapie składania wniosku o wydanie decyzji o warunkach zabudowy powinna być rozszerzona informacja, co zawiera KIP w art. 2a? Czy to przedsięwzięcie się wtedy kwalifikuje, czy nie?
- Jak tworzyć raport i jakie kroki podjąć po jego stworzeniu?

- Kiedy wydawana jest karta informacyjna, a kiedy raport?
- W jaki sposób wysyłać uzupełnienia raportu? Do kogo wysyłać?
- Kiedy należy sporządzać raporty?
- Kiedy pisać raport z wydawania decyzji środowiskowych?
- Jak należy złożyć raport i KIP?
- Jak reagować na ewentualne błędy w KIP lub raporcie?
- Jak przygotować raport i KIP oraz do kiedy należy to zrobić?
- Co powinna zawierać karta informacyjna?
- Co powinien zawierać raport?

Jak rozumieć ustawy dotyczące wydawania decyzji środowiskowych?

- Na czym polega nowelizacja ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie z 2022 roku? Jakie zmiany się pojawiły?
- Czy pojawiły się zmiany w wykazie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska dot. interpretacji poszczególnych pojęć? Jak należy interpretować i kwalifikować przedsięwzięcia na granicy definicji (tzn. trudno określić, czy wpasowuje się w tę definicję) Jak kwalifikować, jeżeli już jest w katalogu, a jak, kiedy jeszcze nie?
- Czy definicje przedsięwzięć odnośnie ustawy wodnej, ustawy o odpadach w wykazie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska uległy zmianie?
- Jakie są aktualizacje dotyczące wydawania decyzji środowiskowych?
- Co wnosi Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko?
- Co w temacie decyzji środowiskowych mówi kodeks postępowania administracyjnego?
- Jakie są planowane zmiany w wydawaniu decyzji środowiskowych?

Prowadzący:

Katarzyna Ząbek - Główny specjalista w Referacie Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Sosnowcu. Od kilkunastu lat prowadzi postępowania administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla licznych przedsięwzięć w całym regionie. Posiada bogate doświadczenie w prowadzeniu postępowań dla złożonych przedsięwzięć wymagających oceny oddziaływania na środowisko, postępowań z udziałem organizacji społecznych i ekologicznych oraz w zakresie konfliktów społecznych, a także w przypadkach odwołań od decyzji oraz wznowień i innych trybów nadzwyczajnych.

Jako absolwent i wieloletni pracownik naukowy Politechniki Śląskiej w Gliwicach na Wydziale Fizyki Technicznej ze specjalizacją Fizyka Środowiska, posiada szeroką wiedzę merytoryczną z zakresu oddziaływań na środowisko i ich oceny oraz doświadczenie w przekazywaniu wiedzy zdobyte podczas pracy jako nauczyciel akademicki. W swojej jednostce dodatkowo samodzielnie zajmuje się sprawami związanymi z ochroną środowiska przed hałasem i polami elektromagnetycznymi, oraz opracowywaniem danych akustycznych i zarządzaniem strategiczną mapą akustyczną aglomeracji

Terminy i szkolenia

Data: 27 marca 2024 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Data: 11 września 2024 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną